

HAMIMIZ ŞİRXANSIZ QALDIQ

MÜƏLLİFDƏN

İndi oxuyacağınız yazını 2019-cu ilin aprel ayının 29-da yazmışam... Elə həmin vaxt da "Ədalət" qəzetində çap olunub, yəni bu yazı ilə aramızdakı məsafə təqribən beş il iki aydan bir qədər artıqdı... Bu cümləni təsadüfən yazmıram... Demək istəyirəm ki, bu yazı həyatımda çox ONƏMLİ yeri olmuş, ruhuna hər zaman dua etdiyim, əziz dostum Şirxan Adıgözəlov barəsindədir... Yazını yenidən gündəmə gətirməyimin isə bir səbəbi var. Yəni mən bir Allah bəndəsi olaraq itirdiyim dostlar üçün hər sabah adlarını çəkməklə dua edirəm... Və nə qədər varam belə də davam edəcək! O ki qaldı səbəbə...

Demək olar ki, respublikamızın istənilən bölgəsində söz prokurorluq işçilərindən düşəndə, mən Şirxan müəllimin adını çəkən kimi hamı onun ruhuna salavat çevirib, rəhmət oxuyur! Bu yaşayışın Gürcüstanda da dəfələrlə şahidi olmuşam! Elə bu günlərdə özəl həyatımdakı bir durumla bağlı məsələ çözlərkən Şirxan müəllim xeyli xatırlandı... Və mən əmin oldum ki, O, ürəyimdə olduğu kimi, həm də yanımdadı! Özü də mənə belə demişdi: - Sən şeirini yaz, yanındayam! Çap etdirmək problem deyil...

Şəklın qarşımdadı, yazı masamın üstündə. Elə bilirdim ki, indicə zəng vuracaqsan. Telefonu götürən kimi də özünəməxsus səsinlə, ərkinlə həmişəki kimi deyəcəksən:

- Əbili,haraldasan? Ə, niyə itib atmısan? Təzə nə yazmısan?

Bəli, busuallar hər zəngində təkrarlanırdı. Və mən də təzə yazdığım şeirlərdən bir-ikisini oxuyandan sonra deyirdi ki, dur qapını bağla, düş otur bir taksiyə...gəl oturaq üzbəüz... belə şeirləri ancaq üzbəüz dinləmək istəyirəm...

Özümütöparlayıb nəsə demək istəyəndə elə bil nəfəsindən hiss edirdim nə deyəcəyini.Və nəfəsimi çəkməyə imkan vermədən şeirlərimdən birini əzbər deyirdim, düzsonuncu bəndə qədər... və gülə-gülə də:

- Əbili,sənin şeirlərini mənəm qədər əzbər bilən var?

Dərhalda cavab verirdim:

- Yoxduqardaş, doğurdan yoxdu nə o şeirləri sənin qədər əzbər bilən, nə də səndəyoxdu...

İndigözümü zillədiyim şəkildən cavab istəyirəm. Bu şəkil isə susur, danışmır. Eləbil ki, imciyib məndən - harayına gec getdiyimdən, son nəfəsində başının üstündəolmadığından, onun bir az da artıq yaşaması üçün gücüm çatıb-çatmayan nələrisəetmədiyimdən... İlahi, kim inanmırsa bu şəkilə baxsın. O gözlər, o sifət cizgiləridəyir bütün bunları... haylayır, haraylayır və ürəyimi param-parça edir. Mənəona yalvarmağa, ona baş əyməyə hazırəm, tək səsinə eşidim... tək əvvəlki kimibircə dəfə "Əbili, dur qapını bağla, düş aşağı" desin... tək bir dəfə "təzəbir şeir oxu" - söyləsin. Amma söyləmir... Mən şəkillə danışa-danışa qalmışam.Elə danışa-danışa da haralara çıxıb gedirəm heç özüm də bilmirəm. Onunla bağlı bütün görüşlərim, bütün söhbətlərim canlanır gözümün qarşısında. İlk yadıma düşən onun telefonla zəng vurub sərt bir şəkildə:

- Əbili,sən hüquqşünassan? - deməsi oldu.

Düzünüdeyim ki, onda səsinəndən narahət oldum. Elə bildim ki, nəsə bir günah etmişəm. Biranlıq donub sus-

dum. Hiss etdi məni. Səsi əvvəlki həlimliyyəne qayıtdı:

- Əbili,yazırsan ki:

Qayğılıçəkdiyim, dərdli çəkdiyim
Bu boydaBakıda dərdi çəkdiyim...

Mənimazadlıqda şərti çəkdiyim -

Cəzanınadını çəkənlər bilər...

Çox gözəlyazmısan, Əbili! Sağ ol!

Ürəyimi ağrıtdın. Məni də öz halına çəkib qoşdun...Bir dostum, bir qardaşım, özü də sayılıb-seçilən bir hüquqşünasın bu dördmisyaya verdiyi qiymət məni göylərə qaldırdı. Elə bildim ki, bütün Bakı məndədanışır. Həqiqətən həmin gün axşam məni öz həmkarlarımla bir süfrədə əyləşdirib onlara təqdim etdi. Həttazarafatla onlara "bu şairin kitabınıalib oxuyun" - dedi.

Belə idimənim qardaşım, mənim dostum. Və mən də bu boyda Bakıda bütün sirmimi, sözümü, ənçətin anlarımı onunla bölüşürdüm. Demək olar ki, onun dəstəyiylə işıq üzü görən, bütün kitablarımın hər birini yaxınlarımızın iştirakıyla "mübarəkliydik". Və yaxud hardasa onun xəbəri olmadan çıxan kitabım, yazım əlinə keçən kimi məniaxtarırdı, hərəsindən də beş-altı nüsxə. Soruşurdum ki, bunları nə edəcəksən?Deyirdi ki, kitab oxuyan dostlarıma verəcəm.

Bütüngörüşlərimiz zamanı ha israr edirdim ki, bəlkə bir müsahibə yazım sizinlə. Raziolmurdu. Deyirdi Əbili, bütün kitablarında mənə şeirlərin var və bütün şeirlərində elə mənəm düşüncələrim, duyğularımdı. Qalsın başqa vaxta. Yalnız o təqaüdəçıxandan sonra onun barəsində özündən iznsiz, xəbəri olmadan bir yazı yazdım.Kimsə ona xəbər vermişdi. Qəzet çıxandan bir gün sonra mənə zəng vurdu. Ölkədənkənarda idi. Dedi internetdə oxudum yazını. Çox sağ ol! Səsinin həzinliyi mənikövrəltidi. Borcumdu! - dedim. Həmin yazını "İç dünyamın adamları" kitabımadaxil etdim. Kitab üçün də ondan şəkillər istədim. Bax, onda verdi bu şəkili mənə,indi həmsöhbət olduğum şəkili... Bu yerdə xatirələrə qayıtmaya bilmirəm.Qaçqınlığımağır günləri idi. Uşaq bağçası, yataqxana bütün həyatımı alt-üst etmişdi.Motodrom ərazisində bir gecəqondu tikmək istəyirdim. Görüşlərimizin birində "nəoldu, başlamadın evi?" - deyə soruşdu. Sualdan yayınmaq istədim. O da məsələninüstünə qayıtmadı. Ertəsi günü tanımadığım bir nömrədən zəng gəldi. Zəng vuranbildirdi ki, siz evi harda tikirsiniz. Təəccüb və maraqla ünvanı söylədim. Həminadam əlavə etdi ki, Şirxan müəllim sizə iki "Kamaz" daş göndərib. Axşam çağırıyənə zəng gəldi. Bu dəfə qum, sement göndərmişdi... Beləcə, tikdi mənim evimiŞirxan... evli-əşikli elədi məni Şirxan... Mən heç nə edə bilmədim. Onayazdığım şeirlərin birində dedim:

Sevincim gün işığı tək
Ürəyiovcuna aldı...
Yerdəinsan donlu mələk -
Sakitcəqayğıma qaldı...

Gör neçəqəməim dağıldı
Böyük ürəyinönündə...
İşiq təkqarşıma çıxdı -
O məniməğir günümdə...

Bu dəfəməni zəng vurdu. Şeiri bütünlüklə ona oxudum. "Sağ ol" sözünü elə səsləndirdiki, onun ən ali mükafat olduğuna inandım və həmin gecə başqa bir şeir dəyazdım. O şeirin bir bəndində vurğuladım ki:

Hər bəndə
ümidışığı deyil
hər işıqda bəndə
ümidışığına dönürsən
ən çətinanımda -
məndə!

Bu şeiriŞirxan müəllim dəfələrlə mənə xatırladırdı və hər xatırlamasında da deyirdi ki:

- Əbili,bunu yaman yazmısan. Doğurdan da hər insan ümid yeri deyil. Sağ ol ki, məniümid yeri saymısan.

Mən dəyərlivə unudulmaz hüquqşünas dostum, "Azərbaycan bayrağı" ordenli elm adamı, bir neçəkəkitabın müəllifi (yeri gəlmişkən, həmin kitabların bəziləri ölkəmizdən kənardada işıq üzü görmüşdü - Ə.M) Şirxan Adıgözəlov barəsində xatirələrimi çözürkənona 2015-ci ildə nəşr olunmuş "Ürəyim sənə danışır" kitabımı təqdim etdiyim anyadıma düşür. Həmişəki kimi kitabı vərəqlədi və ön səhifələrin birində ona yazdığımşeiri görüb üzümə baxdı:

- Əbili,bunu mənə niyə oxumamısan?

-Qardaş, istədim sürpriz olsun.

Başladışeiri öncə ürəyində, sonra səslə oxumağa. Şeirin bu bəndini iki dəfə oxudum:

Can atançox xan olmağa
Elə şöhrət,şan olmağa...
Qardaş,sən Şirxan olmağa -
Fərdədoğuldun, fərd yaşadın.

Bəli,indi xatirə danışırım, indi xatirə yazıram, özü də adda-budda. Çünki nəyazacağımı, necə yazacağımı qarışdırıram bilmirəm. Bunun da səbəbi səninTanrıya qovuşmağındı. Deyirlər ki, son mənzil hamı üçündü. Mən bunu qəbul etsəmdə, amma sənin kimi İNSANların yeri Tanrı dərğahında da son olmur. Çünki sizyaddaşda, ürəklərdə,xatirələrdə yaşayırsınız. Sənin və sizlərin sözü, söhbəti, əməlləri eldə,obada, kitablarda, yazılarda gəzir, dolaşır, tirajlanır. Deməli, sən budünyadan köçməmişən. "Nəsimi" filmində Nəiminin söylədiyi kimi cismin gedib,ruhun bizimlədi! Buna gün işığına inandığım kimi inanıram. Bilirəm ki, səni tanıyanların hamısı inanır buna. Mən bunabu üç gündə eşitdiyim söhbətlərdən bir daha inandım. Hamı səndədanışdı... hamı sənin sözünü-söhbətini təkrar edirdi. Ruhun şad olsun, Şirxanmüəllim! Sən kimsəsizlərin, arxasızların, ümidizlərin dayağı idin! Sən birelin, bir obanın parlarmış işığı idin! Sənin üçün Azərbaycanın hər guşəsiiev-əşik idi, dost-qardaş ünvanı idi! Sən Naxçıvanı da, Lənkəranı da, Qubanı da,Qazaxı da, Şəkini də, Bakını da, bir sözlə, bütöv Azərbaycanı, doğulduğun Füzuli rayonunun Böyük Bəhməni kəndi qədr sevirdin. Ona görə də sənin ruhun həmişə Azərbaycanla birlikdə olacaq! Görüşənə qədər, qardaş!